

Mindretal bliver henimod Slutningen af sin Erklæring, at han mener, at der uden Tvivl ved de fleste Valg vilde vise sig lignende Feil, hvis de bleve undersøgte. Sagen er jo imidlertid den, at hvor der ingen Klager foreligger over et Valg, kommer man heller ikke til en saadan Undersøgelse, og naar der foreligger Klager over et Valg, er det selvfølgelig, at Undersøgelsen foretages, saa fremt ikke Fakta ligge saa klart for, at en nærmere Undersøgelse ikke behøves. — Jeg skal indskrænke mig til, hvad jeg har fremhævet angaaende det, der forekommer mig, at være det væsentlige i, hvad det allerede Mindretal har anført til Fordel for Valgets Gyldighed, *msd. i plenum og i d. 1. og 2. Sædning* i den 10. og 11. Sædning den 10. og 11. Decbr. 1848.

Nimestad: Da jeg ser, at den allerede Indenrigsminister ikke er tilstede, finder jeg mig foranlediget til at give en lille Oplysning med Hensyn til et Passus i den første Del af Betænkningen. Det er nemlig meget rigtig refereret i Denne, at man allerede under 9de Oktober havde annodet Ministeriet om at faae foranstaltet en Undersøgelse angaaende forskjellige Punkter i Antonfens Klage; dette var ikke sket endnu, da man kom sammen den 2den December, hvorfor man den 4de December vedtog igjen at tilskrive Indenrigsministeren derom. Dette er nu fuldkommen rigtig, men Grunden til, at det ikke var sket, fremtræder ikke i Betænkningen. Indenrigsministeriet havde nemlig allerede inden Udvalget første Gang tilkrevet det, paa egen Haand ladet foranstaltet en Undersøgelse i Anledning af Antonfens Klage, der var indgivet til det, og tilkrevet saa senere i Anledning af Udvalgets Skrivelse Amtet, men indtog saa derfra samtidig en Indberetning, hvormed fulgte de optagne Forhør og en Henstilling om, hvorvidt man skulde lade det bero ved de allerede optagne Forhør, eller om det skulde optages nye Forhør, overensstemmende med Udvalgets Skrivelse. Indenrigsministeren sendte Forhøret til Udvalget, og fandt det rigtigst at afvente, hvorvidt Udvalget vilde være tilfreds dermed eller ikke. Det viste sig imidlertid, at Udvalget, der først kom i Besiddelse heraf efter Thingets Sammentræden i December, ikke var tilfreds, og da var det man skrev. Dette har ganske vist medført en ikke ganske ringe Forsinkelse af Sagen, men det vil i Durigt ses af Betænkningen, at der ogsaa har været andre Omstændigheder, der have bevirket, at denne Betænkning er bleven noget lidig afgiven, hvad jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa. Den allerede Drøftede fremkom under sit Foredrag med en Ytring, som i høj Grad, tror jeg, pointerede Forskellen mellem Hvertalets og mit Dissertatelse. Han sagde nemlig, at, naar det var givet, at der havde fundet en Overtrædelse af Valgloven Sted, maatte dette medføre Valgets Ugylldighed, hvad enten det kunde bevies, at denne Overtrædelse havde haft Virkning paa Valget eller ikke, selv om det ikke kunde oplyses, at det havde haft

noget som helst Indflydelse paa Valget, maatte dog en Klassifikation finde Sted. Denne Sætning kan jeg ikke tiltræde, det kan til dels, og endda kun til dels, være rigtig nok ved en Dom eller Rets handling, hvor man stiller frenge Fordringer til Sagtægelsen af de formelle Regler, men det har aldrig været anvendt ved Valg. Der har det været den øverste ledende Grundsaetning, naar det er sket en Overtrædelse, at man har spurgt, hvorvidt det var antageligt eller muligt, at denne vilde have nogen Indflydelse paa Valget eller ikke, og skjøndt jeg villig erkjender, at der ved dette Valg har fundet Overtrædelser af Valgloven og Uregelmæssigheder Sted, har jeg dog ikke kunnet slutte mig til Hvertalets Indstilling om at erklære Valget for ugyldigt, fordi en stor Del eller rettere nogle af disse Overtrædelser, thi mange er der overhovedet ikke, være af den Betskaffenhed, at de efter min Mening ingen Indflydelse kunde antages at have haft paa Valget, og andre af den Betskaffenhed, at de vel kunne have haft Indflydelse, men i modsat Retning af den valgte Kandidats Interesse. Jeg skal bemærke, at der er en Overtrædelse, med Hensyn til hvilken jeg erkjender det for tvivlsomt, og ved hvilken det maa bero paa et Skjøn, hvorvidt man vil lade den gjøre noget Udslag eller ikke. Det er den, som jeg har omtalt senest i min Betænkning, nemlig hvad det passerende ved Haarsløvs Sogns Lister. Der er begaaet den Feil, at vedkommende af Sogneraadet sendte Medlem, som tillige af Sogneraadet havde faaet tilfornordnet en anden Valger, der skulde føre Stemmelisten med ham, ikke kunde finde denne Valger, der var bleven bortet for ham i Trængslen paa Valgstedet og derfor tog en anden Mand til at føre Stemmelisten, og denne Mand, han faaledes tog, var en Skolelærer, der endnu ikke var Valger. Denne Mand overlod han saa at føre Valglisten, medens han selv førte Stemmelisten; og senere lod denne Skolelærer sig i en kort Tid igjen afløse af en anden Skolelærer, der vel var Valger, men ikke i det Sogn (Stenning er). Han var ikke Valger, naa, maaste var han ikke Valger, det erindrer jeg ikke saa nøie, men i ethvert Tilfælde er det en Feil, og det maa bero paa et Skjøn, om man vil tillægge dette en saadan Betydning, at man af den Grund vil erklære Valget for ugyldigt. Jeg kan godt forståa den Tankegang, der siger, at man maa holde strengt paa, at de, der sættes til at føre Listen, fyldestgjøre de Fordringer, som Valgloven stiller til Listerbrevet. Jeg som mit Vedkommende mener nu, at det i dette Tilfælde ikke bør gjøre noget Udslag. Jeg har paa dette Punkt som paa andre den Mening, at det ikke er nogen som helst Grund til at tillægge, at det har haft en saadan Indflydelse, at man bør tillægge Overtrædelserne nogen afgjørende Betydning, og det saa meget mere som det netop eller i dette Sogn er gaaet fuldstændig naagtig til, og der har været fuld Overensstemmelse mellem Valg-